

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα

Το σχολείο της συμπερίληψης: η αναπηρία ως αφορμή

Ευαγγελία Μπούτσκου

ΠΡΟΤΥΠΟ 2

Παραδοτέο εκπονητή προγράμματος

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

«Οι άνθρωποι μπορεί να μη θυμούνται τι έκανες ή τι τους είπες, αλλά πάντα θα θυμούνται πως τους έκανες να αισθανθούν»

Maya Angelou

Η συμπερίληψη είναι μία έννοια που έχει απασχολήσει εκτενώς τη διεθνή βιβλιογραφία και είναι δύσκολο να συνοψιστεί σε έναν ορισμό. Τα τελευταία χρόνια είναι κοινά αποδεκτό ότι η έννοια της συμπερίληψης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη δημοκρατική συμμετοχή εντός και εκτός εκπαιδευτικού συστήματος. Περιγράφεται ως μία συνεχής, αδιάλειπτη και ατέρμονη διαδικασία, ως αποστολή, όραμα και αγώνας. Η συζήτηση για τη συμπερίληψη μολονότι εκκινεί από τα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, εστιάζει σε όλους τους μαθητές/ριες. Η Ετερότητα και η διαφορετικότητα των ατόμων είναι το αναμενόμενο και η ισότιμη συμμετοχή και πρόσβαση είναι μία συνεχής πρόκληση. Η συμπερίληψη στο σχολείο διαρθρώνεται σε τρεις άξονες: 1) τη διαμόρφωση συμπεριληπτικής κουλτούρας, 2) τη δημιουργία συμπεριληπτικών πολιτικών και 3) την εφαρμογή συμπεριληπτικών πρακτικών (Booth and Ainscow, 2017).

Η διαμόρφωση της συμπεριληπτικής κουλτούρας επιτυγχάνεται με: α) την ενίσχυση της ομάδας, της κοινότητας και την αίσθηση του ανήκειν και β) την ύπαρξη κοινού αξιακού συστήματος και οράματος. Η δημιουργία συμπεριληπτικών πολιτικών πραγματώνεται με: α) την αποδοχή της διαφορετικότητας και β) τη δημιουργία ενός σχολείου για όλα τα παιδιά. Οι συμπεριληπτικές πρακτικές είναι σκόπιμο να στοχεύουν στην ενίσχυση της συμμετοχής όλων των παιδιών αλλά και στη μείωση των αποκλεισμών-περιορισμών. Ο εντοπισμός των φραγμών και των εμποδίων στη μάθηση και τη συμμετοχή που βιώνουν τα άτομα είναι σημαντικό βήμα για το σχεδιασμό της αλλαγής του σχολείου.

Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, το πρώτο εργαστήριο στοχεύει στη διασύνδεση των μαθητών/ριών στην κοινότητα της τάξης και την αποδοχή της διαφορετικότητας των ατόμων. Στα επόμενα εργαστήρια επιχειρείται ο εντοπισμός των στερεοτύπων που σχετίζονται με τα άτομα με αναπηρία, η κατανόηση του δικαιώματος όλων των ατόμων για ισότιμες ευκαιρίες και η καλλιέργεια μιας συμπεριληπτικής κουλτούρας. Στο 5^ο εργαστήριο οι μαθητές/ριες διαμορφώνουν ένα κοινό αποδεκτό αξιακό σύστημα και καταγράφουν τη διακήρυξη της συμπεριληπτικής τάξης. Στο 6^ο εργαστήριο προχωρούν σε προτάσεις για το σχολείο της συμπερίληψης και του συνυπολογισμού όλων των παιδιών.

Οι μαθητές/ριες με βιωματικό τρόπο, εφαρμόζοντας διερευνητικές και ανακαλυπτικές διαδικασίες μπαίνουν στη θέση του άλλου. Αναστοχάζονται κριτικά

και αποδομούν στερεοτυπικούς και περιοριστικούς τρόπους σκέψης. Εργάζονται ομαδικά, συζητούν, προβληματίζονται, κατασκευάζουν και παρουσιάζουν. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και προτείνουν ιδέες για ένα πιο δημοκρατικό σχολείο.

Βιβλιογραφία

Booth, T. & Ainscow, M. (2017) *Index for Inclusion: a guide to school development led by inclusive values*. (4thed) Cambridge: IndexforInclusionNetwork.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Το πρόγραμμα των επτά εργαστηρίων μπορεί να διασυνδεθεί με το μάθημα της **Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής** στην 1^η Θεματική Ενότητα: Το άτομο και η κοινωνία και ειδικότερα στην Ενότητα Α: Οικογένεια (σελ.7-14) και στην Ενότητα Β: Ένα σχολείο για όλους (σελ.21) και με την 4^η Θεματική Ενότητα: Το άτομο και η Διεθνής Κοινότητα Ενότητα Β: Τα δικαιώματα του παιδιού (σελ. 93).

Προϋπόθεση για την υλοποίηση των εργαστηρίων είναι ότι οι μαθητές/ριες είναι εξοικειωμένοι/ες με την εργασία σε ομάδες, τα βιωματικά εργαστήρια και τη χρήση ψηφιακών εργαλείων. Τα εργαστήρια μπορούν να γίνουν δια ζώσης αλλά και εξ αποστάσεως.

Χρήση Ψηφιακών εργαλείων:

Σε περίπτωση που η διδασκαλία γίνεται εξ αποστάσεως προτείνεται η αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων.

1ο εργαστήριο: padlet, canva

2ο εργαστήριο: εννοιολογικός χάρτης με το coggle.it και συννεφόλεξο για συναίσθημα wordle

3ο εργαστήριο: γκαλερί με τα έργα των παιδιών στο Artsteps

4ο εργαστήριο: youtube, περιήγηση σε ιστοσελίδα

5ο εργαστήριο: συννεφόλεξο, δημοσκόπηση στη Webex, κειμενογράφος και συνεργατικό έγγραφο

6ο εργαστήριο: συνεργατικό έγγραφο και padlet, canva

7ο εργαστήριο: συνεργατικό έγγραφο και padlet, canva

Υλικά για δια ζώσης διδασκαλία

1ο Εργαστήριο: Κόλλες A4 , μπογιές , χαρτί του μέτρου, μαρκαδόροι, ψαλίδια

2ο εργαστήριο: : Κόλλες A4 , μπογιές, μαρκαδόροι, γάντια, φωτοτυπία με το αλφάβητο Braille, φωτοτυπία με το ελληνικό αλφάβητο νοηματικής, φωτοτυπημένο κείμενο

3ο εργαστήριο: κίτρινα, πορτοκαλί, γαλάζια, πράσινα Postit, Κόλλες A4, μπογιές

4ο εργαστήριο: υπολογιστές, βιντεοπρωτζέκτορας, σύνδεση με το διαδίκτυο

5ο εργαστήριο: Κόλλες A4 , μπογιές, μαρκαδόροι

6ο εργαστήριο: Κόλλες Α4, μιογιές, χαρτί του μέτρου, μαρκαδόροι

7ο εργαστήριο: Χρωματιστά Postit

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης. Κάθε εργαστήριο θα αναπτύσσεται σε ένα φύλλο Α4 με βάση τη ρουμπρίκα του Παραρτήματος (1 σελίδα ανά εργαστήριο = 7 σελίδες)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ- Κοινωνική Συναίσθηση και ευθύνη	Υποθεματική	Συμπερίληψη στην εκπαίδευση, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	ΣΤ Δημοτικού		
Τίτλος	Το σχολείο της συμπερίληψης: η αναπηρία ως αφορμή		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία) B2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας (χρήση ψηφιακών μέσων) B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (ενσυναίσθηση και ευαισθησία)
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Υποθεματική « 3.Συμπερίληψη:Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα»

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Ερ γα στ ήρι ο/τ ίτλ ος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: 1^η δραστηριότητα -να κατανοήσουν ότι κάθε άτομο είναι ξεχωριστό όπως ακριβώς και οι παλάμες των χεριών τους -να αναγνωρίσουν ότι όλα τα άτομα έχουν δυνατά σημεία αλλά και αδύναμα στοιχεία -να κατανοήσουν ότι τα χαρακτηριστικά μας δε μας κάνουν καλύτερους ή χειρότερους αλλά διαφορετικούς -να αναγνωρίσουν ότι αν και όλοι είμαστε διαφορετικοί, είμαστε όλοι ίσοι	Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίσοι	Οι μαθητές/ριες σε μία λευκή κόλλα Α4 κάνουν το περίγραμμα της παλάμης και των δύο χεριών τους και κόβουνμε ψαλίδι γύρω γύρω το περίγραμμα. Σε κάθε δάχτυλο της πρώτης παλάμης γράφουν κάτι που μπορούν να κάνουν και σε κάθε δάχτυλο της δεύτερηςπαλάμης γράφουν κάτι που δεν μπορούν να κάνουν. Έτσι καταγράφουν 5 πράγματα που μπορούν να κάνουν και 5 πράγματα που δεν μπορούν να κάνουν. Στην ολομέλεια οι μαθητές/ριες παρουσιάζουν τον εαυτό τους και τις παλάμες τους και συζητούν για τις ομοιότητες αλλά και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους. Στη συνέχεια οι μαθητές/ριες καλούνται να δουν την πρώτη παλάμη (με όσα μπορούν να κάνουν) σα να ήταν τοανοιξιάτικο φύλλοενός δέντρου και να τη χρωματίσουν ανάλογα. Η δεύτερη παλάμη (με όσα δεν μπορούν να κάνουν), θα μπορούσε να είναι το φθινοπωρινό φύλλο ενός δέντρου και χρωματίζεται ανάλογα. Το κάθε παιδί τοποθετεί το ανοιξιάτικο φύλλο της μίας παλάμης στα κλαδιά ενός δέντρου και το φθινοπωρινό φύλλο της άλλης παλάμης τοποθετείται στο έδαφος. Όλα τα φύλλα είναι χρήσιμα στο δέντρο. Τα δυνατά μας σημεία τα ενισχύουμε και τις αδυναμίες μας τις αναγνωρίζουμε και τις αποδεχόμαστε. Όσο πιο διαφορετικά τα άτομα, τόσο πιο πλούσια είναι η ομάδα της τάξης.Τέλος οι μαθητές/ριεςσυναποφασίζουν για το όνομα της τάξης τους και τον τίτλο του συνεργατικού έργου «Το δέντρο...»

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: -να μπουν στη θέση του άλλου -να γνωρίσουν τις αναπηρίες και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες -να βιώσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες - να ονοματίσουν τα συναισθήματα που ένιωσαν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας	Κι αν ήσου νε σύ;	1^η δραστηριότητα : Ιδεοθύελλα- Εννοιολογικός χάρτης A) «Τι είναι η αναπηρία; Ποιες αναπηρίες γνωρίζεις» B)«Τι είναι οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες; Ποιες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες γνωρίζεις»; Γ) «Τι θα ήθελες να μάθεις για αυτό το θέμα;» Οι απαντήσεις των παιδιών καταγράφονται σε εννοιολογικό χάρτη σε χαρτόνι ή στο coggle.it. Αυτός ο αρχικός εννοιολογικός χάρτης θα αξιοποιηθεί και στο 7^ο Εργαστήριο κατά την αξιολόγηση. 2^η δραστηριότητα: Σταθμοί εργασίας Οι μαθητές/ριες χωρίζονται σε 5 ομάδες επιλέγοντας κάρτες διαφορετικού χρώματος και μοιράζονται ρόλοι στην ομάδα (παρουσιαστής, γραμματέας, συντονιστής χρόνου, παρατηρητής, μέλος). Θα παραμείνουν στην ίδια ομάδα σε όλα τα εργαστήρια αλλά οι ρόλοι θα αλλάζουν κυλιόμενα σε κάθε εργαστήριο. Ταυτόχρονα κατανέμονται στους 5 σταθμούς εργασίας. Οι ομάδες-σταθμοί εργασίας αντιστοιχούν 1. στην οπτική αναπηρία, 2.στην ακουστική αναπηρία, 3.στην κινητική αναπηρία 4. στο φάσμα αυτισμού και 5. στις μαθησιακές δυσκολίες. Η κάθε ομάδα θα περάσει και από τους 5 σταθμούς με κυκλικό τρόπο.Κάθε μαθητής/ρια έχει μία φόρμα αυτοαξιολόγησης που συμπληρώνει αυτονομικά (Φύλλο 1, στο Υποδειγματικό υλικό) πριν μετακινηθεί στον επόμενο σταθμό εργασίας.Σε κάθε σταθμό, η κάθε ομάδα παραμένει 5 λεπτά.Ο/η εκπαιδευτικός κρατά το χρόνο και με ηχητικό σήμα δηλώνει τη δεξιόστροφη μετακίνησή των μαθητών/ριών στον επόμενο σταθμό εργασίας. Η δραστηριότητα τελειώνει όταν όλες οι ομάδες έχουν περάσει από όλους τους σταθμούς εργασίας και έχουν συμπληρώσει τη φόρμα αυτοαξιολόγησης.Στην ολομέλεια της τάξης γίνεται συζήτηση για το θέμα και τα αρχικά ερωτήματα των παιδιών αλλά και για: α) για τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι μαθητές/ριες στους σταθμούς εργασίας, β) για τις απαντήσεις τους στη φόρμα αυτοαξιολόγησης και γ) για τα συναισθήματά τους. Σε χαρτόνι ο εκπαιδευτικός καταγράφει με διαφορετικό χρώμα, μέσα σε κύκλο,τα συναισθήματα των παιδιών, για το πώς ένιωσαν και τον αναρτά στον τοίχο, γιατί θα εμπλουτιστεί στα επόμενα εργαστήρια. Εναλλακτικά τα συναισθήματα των μαθητών/ριών καταγράφονται ψηφιακά σε padlet, canva.

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: -να αντιληφθούν τα στερεότυπα που έχουν σχετικά με την αναπηρία και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες -να εντοπίσουν τις ανάγκες των ατόμων και «των σημαντικών άλλων» - να σκεφτούν κριτικά, συγκριτικά και αναστοχαστικά για τον τρόπο με τον οποίο ζωγράφισαν και εκφράστηκαν -να εκφράσουν συναισθήματα	Απ ό το πρ όβ λη μα στι ς αν άγ κες	Οι μαθητές/ριες έχουν κατανοηθεί σε 5 ομάδες στο προηγούμενο εργαστήριο αναλαμβάνοντας 5 διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Αρχικά εργάζονται αρχικά ατομικά, στη συνέχεια ομαδικά και κατόπιν στην ολομέλεια. Ατομικό επίπεδο: «Ζωγραφίστε ένα στιγμιότυπο από την καθημερινότητα του ατόμου με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που έχει αναλάβει να διερευνήσει η ομάδα σας». Οι μαθητές/ριες αρχικά ζωγραφίζουν ατομικά σε μια σελίδα Α4. Στη συνέχεια καταγράφουν τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις: 1) «Κι αν ήσουν εσύ αυτό το άτομο, τι θα ήθελες να πεις;» σε κίτρινο Postit 2) «Κι αν ήσουν εσύ ο γονέας του παιδιού, τι θα ήθελες να πεις;» σε πορτοκαλί Postit 3) «Κι αν ήσουν ο/η συμμαθητής/ρια του παιδιού, τι θα ήθελες να πεις;» σε γαλάζιο Post it 4) «Κι αν ήσουν εσύ ο/η εκπαιδευτικός του παιδιού, τι θα ήθελες να πεις;» σε πράσινο Postit. Επίπεδο ομάδας: Οι μαθητές/ριες συζητούν στην ομάδα για τις ζωγραφιές τους. Σε radlet, canva ή σε χαρτί κάρτες κάνουν κολάζ με τα έργα τους και συναποφασίζουν για τον τίτλο του συλλογικού έργου τους. Κατόπιν συζητούν για τις φράσεις που έγραψαν στα χρωματιστά Postit και τα κολλούν αντίστοιχα σε κόλλες Α3, δίπλα στο κολάζ τους με τη σειρά και ανά χρώμα. Ολομέλεια: Οι 5 ομάδες αναρτούν τα 5 συλλογικά έργα στον τοίχο της αίθουσας. Ξεκινά η εικαστική περιήγηση και κάθε ομάδα παρουσιάζει με τη σειρά τα έργα και τις σκέψεις της. Οι μαθητές/ριες των άλλων ομάδων προτείνουν εναλλακτικούς τίτλους και σκέψεις. Ακολουθεί συζήτηση και αναστοχασμός: -Ποιο είναι το φύλο και η ηλικία του ατόμου που ζωγράφισαν; Ποιο είναι το πλαίσιο μέσα στο οποίο ζωγράφισαν (σπίτι, σχολείο, φύση, πόλη, κλπ;) -Ποιες είναι οι απαντήσεις των παιδιών στις ερωτήσεις για τις ανάγκες; (Είναι φράσεις οίκτου, ενδυνάμωσης, ενθάρρυνσης;) -Πώς ένιωσαν; Τα συναισθήματα των παιδιών καταγράφονται σε ομόκεντρο κύκλο και εμπλουτίζουν τον κύκλο των συναισθημάτων του προηγούμενου εργαστηρίου.

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: -να κατανοήσουν ότι τα άτομα με αναπηρία προσδιορίζονται από διάφορες ανάγκες και χαρακτηριστικά -να εντοπίσουν στερεότυπα στη δημόσια παρουσίασή τους -να κατανοήσουν το ατομικό και το κοινωνικό μοντέλο αναπηρίας -να σταχυολογήσουν επιχειρήματα και να τα εκφράσουν -να κάνουν γενίκευση του προβληματισμού	Από το ακομικό στο κοινωνικό μοντέλο αναπηρίας:	Συνέντευξη Αργύρη Κουμτζή «Με δύναμη τη θέληση» (από 0:47 έως 7:02) και (από 12:20 έως 15:40) στο TEDxAUEB https://www.youtube.com/watch?v=mxQ1LSJvgxU Οι ομάδες παρακολουθούν το 10 λεπτό απόσπασμα από το βίντεο και εργάζονται ταυτόχρονα για 5 λεπτά για να απαντήσουν στις ερωτήσεις ως εξής: 1η ομάδα: Πώς περιγράφει ο Αργύρης τον εαυτό του; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του; 2η ομάδα: Ποιες είναι οι ανάγκες του Αργύρη; 3η ομάδα: Τι κατάφερε ο Αργύρης να κάνει; 4η ομάδα: Τι θα ήθελε να δει να συμβαίνει στην εκπαίδευση; 5η ομάδα: Τι θα ήθελε να δει να συμβαίνει στην κοινωνία; Στη συνέχεια κάθε ομάδα κάνει 3λεπτη παρουσίαση. Τα άτομα με αναπηρία παρουσιάζονται: α) ως ήρωες ζωής β) ως άτομα με μοναδικό σημείο αναφοράς της ταυτότητάς τους την αναπηρία τους. Ακολουθεί συζήτηση για το δίλημμα ΑΜΕΑ ή ΑμεΑ και τη μετάβαση από το ατομικό στο κοινωνικό μοντέλο αναπηρίας. Σε έναν νέο ομόκεντρο κύκλο συναισθημάτων προστίθενται νέα συναισθήματα που προκύπτουν. Επέκταση: Οι μαθητές/ριες μπορούν: 1) να κάνουν αγώνες επιχειρηματολογίας. Μία ομάδα θα επιχειρηματολογήσει για ποιους λόγους ο Αργύρης θα πρέπει να γίνει δεκτός στο Πανεπιστήμιο και η άλλη ομάδα θα επιχειρηματολογήσει για ποιους δεν μπορεί να γίνει η εγγραφή. 2) να αναζητήσουν στη λογοτεχνία και σε κόμικς χαρακτήρες με αναπηρία και να κάνουν το «αποτύπωμά τους» 45'. 3) να περιηγηθούν στην ιστοσελίδα Ψηφίδες γνώσης, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ψηφιακό Αρχείο με πορτρέτα και βιογραφικά ατόμων με αναπηρία για να δουν τη δράση τους https://www.ucy.ac.cy/psifides-gnosis/el/digital-archive 4) να παρακολουθήσουν θεατρικές/χορευτικές παραστάσεις, εικαστικές εκθέσεις από ομάδες ατόμων με ή χωρίς αναπηρία 4) να πάρουν συνέντευξη από ένα άτομο με αναπηρία

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: -να διακρίνουν τις έννοιες της ισότητας των ευκαιριών, της ισότιμης ευκαιρίας -να διακρίνουν τις έννοιες της συμπερίληψης, της ένταξης, του αποκλεισμού και του διαχωρισμού -να επιχειρηματολογήσουν για τις αξίες της συμπερίληψης -να αναγνωρίσουν τη σχέση ανάμεσα σε αξίες και συμπεριφορές - να γράψουν τη διακήρυξη της συμπεριληπτικής τάξης	Συμπερίληψη : Από τις αξίες στα δικαιώματα	1^η Δραστηριότητα Δίνεται στους/στις μαθητές/ριες το φύλλο εργασίας 2 και το συμπληρώνουν στις ομάδες τους. Ακολουθεί παρουσίαση των ομάδων και συζήτηση σχετικά με : 1.Είναι δίκαιη η ισότητα ευκαιριών; 2.Τι σημαίνει Ισότιμη ευκαιρία; διαφορετική βοήθεια- ίδιο αποτέλεσμα 3.Τι είναι ησυμπερίληψη; άρση φραγμών και εμποδίων Στη συνέχεια αποσαφηνίζεται η έννοια του αποκλεισμού, του διαχωρισμού, της ένταξης και της συμπερίληψης 2^η Δραστηριότητα Δίνεται στους/στις μαθητές/ριες το φύλλο εργασίας 3 και το συμπληρώνουν στις ομάδες τους. Οι μαθητές/ριες στην κάθε ομάδα επιλέγουν τις 2 αξίες που είναι πιο σημαντικές για τη συμπερίληψηκαι καταλήγουν στις 10 αξίες της τάξης που είναι κοινά αποδεκτές με ψηφοφορία. 3^η δραστηριότητα Αν η συμπερίληψη ήταν δέντρο. Οι ρίζες θα ήταν οι αξίες. Οι λέξεις θα ήταν ο κορμός και οι πράξεις τα κλαδιά του δέντρου. Οι μαθητές/ριες με αφορμή μία αξία, λένε λέξεις και πράξεις που σχετίζονται με την αξία αυτή και σχηματίζουν το λεξόδεντρο της συμπερίληψης. Υπογραμμίζεται ότι οι αξίες μολονότι δεν είναι ορατές επηρεάζουν την ορατή συμπεριφορά, τις λέξεις και τις πράξεις των ατόμων.Τέλος συνδυάζοντας τις αξίες και τις συμπεριφορές οι μαθητές/ριες καταγράφουν τη διακήρυξη της συμπεριληπτικής τάξης.

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: -να εντοπίσουν στο σχολείο τους φραγμούς και εμπόδια για τη συμπερίληψη -να προτείνουν αλλαγές στο σχολείο -να σχεδιάσουν και να ζωγραφίσουν το σχολείο της συμπερίληψης	Το σχολείο για όλα τα παιδιά με όλα τα παιδιά	Δίνεται στους μαθητές/ριες το φύλλο εργασίας 4. Οι μαθητές/ριες συνεχίζουν να δουλεύουν σε 5 ομάδες. Για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα τα παιδιά καλούνται να σκεφτούν τους χώρους του σχολείου μέσα από τα μάτια ενός ατόμου με αναπηρία και να εντοπίσουν σημεία ή στοιχεία που αποτελούν εμπόδια στην πρόσβαση και τη συμμετοχή. Κάθε ομάδα εξετάζει τα εμπόδια και τις δυσκολίες που θα αντιμετώπιζε στο σχολείο το άτομο με την αναπηρία/ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που διερευνά η ομάδα του. Οι μαθητές/ριες αφού εντοπίσουν τα εμπόδια και τους φραγμούς στο σχολείο τους, προτείνουν ιδέες για να γίνει το σχολείο τους πιο συμπεριληπτικό. Στην ολομέλεια της τάξης παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της κάθε ομάδας και ζωγραφίζουν όλοι μαζί συνεργατικά το σχολείο της συμπερίληψης σύμφωνα με τις αλλαγές που έχουν προτείνει.

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: -να συμπληρώσουν φύλλα αυτοαξιολόγησης και Αναστοχασμού -να συζητήσουν για τη συνεργασία τους στην ομάδα - να αποτιμήσουν το Πρόγραμμα - να κάνουν Ατομικό Πλάνο Δράσης	Βάζουσας και προχωρώ - Αξιολόγηση	1^η Δραστηριότητα Οι μαθητές/ριες απαντούν στις ερωτήσεις Α. «Τι είναι η αναπηρία; Β. «Τι είναι οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες; Γ. «Τι έμαθες για αυτό το θέμα;» και τις συγκρίνουν με τις απαντήσεις που έδωσαν στο 2^ο εργαστήριο. 2^η Δραστηριότητα Στο χαρτόνι με τα συναισθήματα που είναι αναρτημένο στον τοίχο ή στο canva, radlet από το 2^ο Εργαστήριο, στον τελικό εξωτερικό ομόκεντρο κύκλο καταγράφονται τα νέα συναισθήματα των μαθητών/ριών. Αξιολόγηση Οι μαθητές/ριες συμμετέχουν στις διαδικασίες περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης και αναστοχασμού. Αρχικά συμπληρώνουν ατομικά το φύλλο αυτό-αξιολόγησης, το φύλλο αναστοχασμού και αποφασίζουν τι θα ήθελαν να βάλουν στο ατομικό τους portfolio. Κατόπιν συζητούν στην ομάδα τους για το τι τους άρεσε, τι τους δυσκόλεψε και τι θα ήθελαν να αλλάξουν στο πρόγραμμα. Η κάθε ομάδα ανακοινώνει με τη σειρά τα συμπεράσματά της στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια οι μαθητές/ριες συζητούν στην ομάδα τους για τον τρόπο που λειτούργησε η ομάδα τους αναφορικά με τις διαδικασίες πχ. αν υπήρχε ισότιμη συμμετοχή των μελών, τήρηση του χρόνου, καλή συνεργασία. Η κάθε ομάδα ανακοινώνει με τη σειρά τα συμπεράσματά της στην ολομέλεια της τάξης. Οι μαθητές/ριες καταρτίζουν το ατομικό πλάνο δράσης, που μπορούν να βάλουν στο portfolio. Στο ατομικό πλάνο δράσης ο κάθε μαθητής/ρια γράφει 3 πράγματα που έχει αποφασίσει ότι πρέπει να κάνει ή να αλλάξει για να βελτιώσει τον εαυτό του/της στο επόμενο πρόγραμμα. Τέλος, ο/η κάθε μαθητής/ρια γράφει μία μόνο λέξη για το Πρόγραμμα σε ένα χρωματιστό postit και το κολλά δίπλα στο συνεργατικό έργο.

ΕκπαιδευτικόΥλικό/ Συνδέσεις/**ΕκπαιδευτικόΥλικό**

InclusiveSchool,

ΕγχειρίδιοΔραστηριοτήτων:

Προτάσειςβασισμένεςσταανθρώπιναδικαιώματακαιτηνομαδοσυνεργατικήμάθηση στηντάξη.BritishCouncilErasmus + ΙΕΠ.

<https://inclusiveschools.net/gr/wp-content/uploads/sites/3/2020/04/INSCOOL-BOOKLET-GR.pdf>

Πρόγραμμα InclusiveSchool, Οδηγός Εκπαιδευτικού, Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο: Προτάσεις βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ομαδοσυνεργατική μάθηση στην τάξη.BritishCouncilErasmus + ΙΕΠ

https://inclusiveschools.net/gr/wp-content/uploads/sites/3/2019/12/EL_magueta_FINAL_ALTA_3MM-SANGRE.pdf

1^ο εργαστήριο:

Διεθνές Πρόγραμμα “We.C.A.R.E.” 2012-2016, Εργαστήριο Σχολικής Ψυχολογίας, ΕΚΠΑ

<http://www.centerschoolpsych.psych.uoa.gr/index.php/2014-10-22-10-29-55/2016-05-05-17-58-23/90-blog-article-2>

2ο εργαστήριο:

Τάνια Μάνεση

Τάξη μαγική: Υλικό για την οργάνωση του δασκάλου και της τάξης

[Τάξη Μαγική: Δραστηριότητες για την Παγκόσμια ημέρα Ατόμων με Αναπηρία \(taximagiki.blogspot.com\)](http://taximagiki.blogspot.com)

4ο εργαστήριο:

1.Συνέντευξη Αργύρη Κουμτζή «Με δύναμη τη θέληση» (από 0:47 έως7:02) και (από 12:20 έως 15:40) στο TEDxAUEB

<https://www.youtube.com/watch?v=mxQ1LSJvgxU>

3.Περιήγηση στις Ψηφίδες γνώσης, Πανεπιστήμιο Κύπρου, Ψηφιακό Αρχείο με Πορτρέτα και βιογραφικά Ατόμων με αναπηρία

<https://www.ucy.ac.cy/psifides-gnosis/el/digital-archive>

5οεργαστήριο:

Οι εικόνες είναι ανακτημένες από

ΠρόγραμμαInclusiveSchools, BritishCouncilκαιΙΕΠ(σελ 126)

<https://inclusiveschools.net/gr>

6ο εργαστήριο:

Πρόγραμμα Inclusive Schools, British Council καιΙΕΠ (σελ 126)

<https://inclusiveschools.net/gr>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Άτομα με αναπηρία που ζουν στην τοπική κοινότητα μπορούν να προσκληθούν για να μιλήσουν για την καθημερινότητά τους

Άτομα με αναπηρία που συμμετέχουν σε ομάδες τέχνης, αθλητισμού και πολιτισμού μπορούν να προσκληθούν για να μιλήσουν για την καθημερινότητά τους

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Ο/η εκπαιδευτικός καταγράφει σε κλείδα παρατήρησης ή σε ημερολόγιο την αλληλεπίδραση των μαθητών/ριών στην ομάδα, στην ολομέλεια και τις δυναμικές των σχέσεων που διαμορφώνονται στην τάξη. Σημειώνει στοιχεία για τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις στάσεις, τις αξίες και τα συναισθήματα των μαθητών/ριών και την πρόδοό τους. Οι εκτιμήσεις και οι παρατηρήσεις του εκπαιδευτικού συγκρίνονται με τις απαντήσεις των μαθητών/ριών στα φύλλα αυτοαξιολόγησης. Κατά τη διάρκεια του τελευταίου εργαστηρίου, οι μαθητές/ριες διατυπώνουν τις απόψεις τους για το Πρόγραμμα, τι τους άρεσε, τι τους δυσκόλεψε και τι θα άλλαζαν. Επίσης συζητούν για τον τρόπο που λειτούργησε η ομάδα τους. Τέλος κάνουν το ατομικό πλάνο δράσης με τρία πράγματα που έχουν αποφασίσει να κάνουν στο μέλλον για να βελτιωθούν.

Εκδηλώσεις διάχυσης

Στο σχολείο: Παρουσιάσεις μαθητών/ριών της Στ τάξης για το Πρόγραμμα σε όλα τα παιδιά του σχολείου κατά την Παγκόσμια ημέρα αναπηρίας, ή στη λήξη του σχολικού έτους στην παρουσίαση των Ημέρας των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων

Στην τοπική κοινότητα: Συμμετοχή της Στ τάξης του σχολείου στο Φεστιβάλ Παιδείας του Δήμου με τις εργασίες των παιδιών

Στην εκπαιδευτική κοινότητα: Δημιουργία Blog και ανάρτηση των εργασιών των μαθητών/ριών στις πλατφόρμες e-me και e-class

Σημειώσεις:

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων
&δράσεων (3-5 φύλλα)
Φύλλο Εργασίας 1

Εργαστήριο 2:Φύλλο Εργασίας 1

Πόσο θεωρείς ότι τα κατάφερες σε κάθε δραστηριότητα;			
	Πολύ	Αρκετά	Καθόλου
Σταθμός εργασίας 1 :οπτική αναπηρία 1.Προσπάθησε να ζωγραφίσεις στο χαρτί με κλειστά μάτια. 2.Γράψε το όνομά σου με τη γραφή Braille.			
Σταθμός εργασίας 2:ακουστική αναπηρία 1. Πες κάτι στο διπλανό σου μόνο κουνώντας τα χείλη χωρίς φωνή. 2. Γράψε με το ελληνικό δακτυλικό αλφάβητο το όνομά σου.			
Σταθμός εργασίας 3: κινητική αναπηρία 1.Βάλε το ένα σου χέρι πίσω από την πλάτη και φόρεσε ένα γάντι. 2. Ζωγράφισε με το στόμα			
Σταθμός εργασίας 4: φάσμα αυτισμού Περιέγραψε στο διπλανό σου τις προτάσεις χωρίς να γράψεις και να μιλήσεις 1.Όταν βρέχει αναστατώνομαι. 2. Έχω αλλεργία στις φράουλες			
Σταθμός εργασίας 5 :Μαθησιακές δυσκολίες Διάβασε τις προτάσεις. 1.οΤ τηπόρι τήνα μεγάτο. 2.Η τεμήαρ μεύιριεγα πολοκουτό τσο φρόνου.			
Τάνια Μάνεση, Τάξη μαγική: Υλικό για την οργάνωση του δασκάλου και της τάξης Τάξη Μαγική: Δραστηριότητες για την Παγκόσμια ημέρα Ατόμων με Αναπηρία (taximagiki.blogspot.com)			

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ BRAILLE

Α	Β	Γ	Δ	Ε	Ζ
Η	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ
Ν	Ξ	Ο	Π	Ρ	Σ
Τ	Υ	Φ	Χ	Ψ	Ω

ΔΙΦΘΟΓΓΟΙ BRAILLE

ΑΙ	ΕΙ	ΟΙ	ΑΥ	ΕΥ	ΗΥ
ΥΙ	ΟΥ				

Το όνομά μου είναι:

○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○ ○○

Το όνομά μου είναι:

Τάνια Μάνεση, Τάξη μαγική: Υλικό για την οργάνωση του δασκάλου και της τάξης
[Τάξη Μαγική: Δραστηριότητες για την Παγκόσμια ημέρα Ατόμων με Αναπηρία \(taximagiki.blogspot.com\)](http://taximagiki.blogspot.com)

Φύλλο Εργασίας 2

Εργαστήριο 4: Φύλλο Εργασίας 2

Βάλε Χ σε ότι ταιριάζει	Ατομικό μοντέλο αναπηρίας	Κοινωνικό μοντέλο αναπηρίας
Δεν μπορεί να ανεβεί τα σκαλιά.		
Δεν υπάρχουν ράμπες.		
Είναι άρρωστος.		
Ατομική προσαρμογή		
Κακοσχεδιασμένα κτήρια		
Δεν υπάρχουν χώροι στάθμευσης.		
Δεν υπάρχουν κατάλληλα μέσα μεταφοράς.		
Δε μιλά.		
Δεν ακούει.		
Λύπηση		
Δε βλέπει.		
Φιλανθρωπία		
Δικαίωμα		
Είναι άρρωστος.		
Δικαίωμα		

Φύλλο Εργασίας 3

Εργαστήριο 5: Φύλλο Εργασίας 3

(Πηγή: Interaction Institute for Social Change | Καλλιτέχνης: Angus Maguire)

Ισότητα ευκαιριών

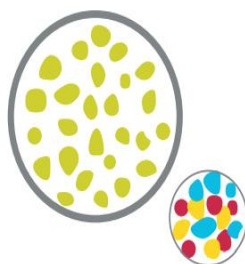
ισότιμη ευκαιρία

συμπερίληψη

Exclusion

(Source: www.thinkinclusive.us)

Segregation

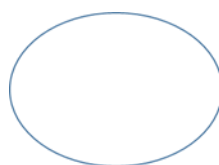

Integration

αποκλεισμός

διαχωρισμός

ένταξη

Συμπερίληψη

Αφού μελετήσεις τις παραπάνω εικόνες, ζωγράψισε τη συμπερίληψη

Ανακτήθηκε από www.inclusiveschools.net και Πρόγραμμα InclusiveSchool, Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο και Εγχειρίδιο Δραστηριοτήτων: Προτάσεις βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ομαδοσυνεργατική μάθηση στην τάξη. BritishCouncilErasmus + ΙΕΠ

Φύλλο Εργασίας 4

Εργαστήριο 5: Φύλλο Εργασίας 4

Αξίες		
αγάπη	ανεκτικότητα	γενναιοδωρία
δικαιοσύνη	ελικρίνεια	ειρήνη
ελευθερία	ελπίδα	ευγένεια
εμπιστοσύνη	ευγνωμοσύνη	επιμονή
θάρος	ισότητα	κατανόηση
σεβασμός	συμμετοχή	συνεργασία
τιμότητα	φιλία	χαρά

Φύλλο Εργασίας 5

Εργαστήριο 6: Φύλλο Εργασίας 5

Πίνακας φραγμών και αλλαγών στο σχολείο		
	Φραγμοί- εμπόδια	Αλλαγές
χώρος		
είσοδος		
αυλή		
αίθουσα		
κυλικείο		
διαδρόμους		
σκάλες		
βιβλιοθήκη		
εργαστήριο		
τουαλέτες		
αίθουσα εκδηλώσεων		
βιβλία		
Άλλο		

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Ο/η εκπαιδευτικός ετοιμάζει φύλλα αυτοαξιολόγησης, ετεροαξιολόγησης και αναστοχασμού. Μπορεί να κάνει συζητήσεις στην ολομέλεια ή με ομάδες εστίασης με μαθητές/τριες κατά τη διαμορφωτική αξιολόγηση ή στο τέλος του προγράμματος. Συζητά με τους μαθητές/ριες για το portfolio. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κρατά ημερολόγιο ή να συμπληρώνει κλείδα παρατήρησης για τη λειτουργία των ομάδων και της προόδου των μαθητών/ριών.

Η περιγραφική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού για την πρόοδο των μαθητών/ριών σύμφωνα με τις ικανότητες και τους δείκτες για τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις αξίες και τις στάσεις.

	Το σχολείο της συμπερίληψης: η αναπηρία ως αφορμή					
Σχολείο						
Χρονικό διάστημα						
Εκπαιδευτικός						
Μαθητής/Μαθήτρια						
Πρόοδος με βάση τις δεξιότητες και τους δείκτες						
Αριθμός ικανότητας	Ικανότητες	Δείκτες	Αρχόμενη	Αναπτυγμένη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
1	Απόδοση αξίας στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και στα ανθρώπινα δικαιώματα	2.Υποστηρίζει ότι τα ειδικά δικαιώματα των παιδιών θα πρέπει να τυχάνουν σεβασμού και προστασίας από την κοινωνία				
		4. Υποστηρίζει την άποψη ότι οι δημόσιοι φορείς θα πρέπει να σέβονται, να προστατεύουν και				

		να εφαρμόζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα				
Ικανότητα 2	Απόδοση αξίας στην πολιτισμική πολυμορφία	8. Προάγει την άποψη ότι θα πρέπει πάντοτε να επιδιώκουμε την αμοιβαία κατανόηση και τον ουσιαστικό διάλογο ανάμεσα στους ανθρώπους και στις ομάδες που θεωρείται ότι διαφέρουν				
		9. Διατυπώνει την άποψη ότι η πολιτισμική πολυμορφία μέσα στην κοινωνία θα πρέπει να αξιολογείται και να εκτιμάται με θετικό τρόπο				
		11. Υποστηρίζει ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την προαγωγή του σεβασμού και ενός πολιτισμού «συνύπαρξης»				
Ικανότητα 3	Απόδοση αξίας στη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη, την ισονομία, την ισότητα και στο κράτος δικαίου	12. Υποστηρίζει ότι τα σχολεία θα πρέπει να διδάσκουν σε μαθητές/τριες τη δημοκρατία και τον τρόπο που πρέπει να ενεργούν ως δημοκρατικοί πολίτες				
		14. Υποστηρίζει ότι οι νόμοι θα πρέπει να εφαρμόζονται και να επιβάλλονται με δίκαιο τρόπο				
Ικανότητα 5	Σεβασμός	27. Δίνει χώρο στους άλλους να εκφράζονται				
		28. Εκφράζει σεβασμό για τους άλλους θεωρώντας τους ισότιμα ανθρώπινα όντα				
		30. Εκφράζει σεβασμό για τους				

		ανθρώπους που ανήκουν σε διαφορετική κοινωνική/οικονομική κατάσταση από τον ίδιο/α				
		33. Εκφράζει προθυμία να συνεργαστεί και να δουλέψει με άλλους/ες				
		34. Συνεργάζεται με άλλους για κοινούς σκοπούς και ενδιαφέροντα				
		36. Συζητά για το τι μπορεί να γίνει ώστε να βελτιωθεί η κοινότητα				
Ικανότητα 7	Υπευθυνότητα	39. Δείχνει ότι αποδέχεται την ευθύνη για τις πράξεις του/της				
		41. Υποβάλλει εγκαίρως τη δουλειά που του/της έχει ανατεθεί				
		43. Τηρεί με συνέπεια τις δεσμεύσεις του/της προς τους άλλους				
Ικανότητα 8	Αυτεπάρκεια	44..Εκφράζει πίστη στην ικανότητά του/της να κατανοεί διάφορα θέματα				
Ικανότητα 9	Ανεκτικότητα στην αμφισημία	50. Συνεργάζεται καλά με ανθρώπους που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις				
Ικανότητα 11	Δεξιότητες αναλυτικής και κριτικής σκέψης	64. Μπορεί να αναγνωρίζει τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα στις καινούργιες πληροφορίες και όσα είναι ήδη γνωστά				
Ικανότητα	Δεξιότητες ακρόασης και	71. Ακούει προσεκτικά τους				

12	παρατήρησης	άλλους 74. Ακούει ενεργά τους άλλους				
Ικανότητα 13	Ενσυναίσθηση	77. Εκφράζει τη συμπαράστασή του/της για τα δεινά που συμβαίνουν σε άλλους				
		78. Προσπαθεί να κατανοεί τους φίλους του/της προσεγγίζοντας τα πράγματα από τη δική τους σκοπιά				
		79. Λαμβάνει υπόψη του τα συναισθήματα των άλλων όταν παίρνει αποφάσεις				
Ικανότητα 15	Γλωσσικές, επικοινωνιακές και πολυγλωσσικές δεξιότητες	88. Μπορεί να εκφράζει τις σκέψεις του/της για ένα πρόβλημα				
Ικανότητα 16	Δεξιότητες συνεργασίας	94. Οικοδομεί θετικές σχέσεις με άλλους σε μία ομάδα				
		95. Όταν εργάζεται ως μέλος μίας ομάδας, συμβάλλει στην ομαδική εργασία στο βαθμό που του/της αναλογεί				
Ψηφιακές δεξιότητες DigCompEd u	Πληροφορίες και επεξεργασία δεδομένων	Μπορεί να βρει στο διαδίκτυο αυτό που αναζητά.				
	Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου	Χρησιμοποιεί εργαλεία για τη δημιουργία, επεξεργασία και συνδυασμό ψηφιακού περιεχομένου.				

		Μπορεί να καταγράψει σκέψεις και συναισθήματά χρησιμοποιώντας διαφορετικά μέσα				

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

Φύλλο Αυτοαξιολόγησης 1

	Το σχολείο της συμπερίληψης: η αναπηρία ως αφορμή
Φύλλο Αναστοχασμού μαθητή/ριας	
Ο σημαντικότερος για μένα στόχος του προγράμματος ήταν	
Τι καινούριο έμαθα;	
Πώς αισθάνθηκα;	
Τι καινούριο έκανα;	
Πώς συνεργάστηκα στην ομάδα;	
Γιατί είναι σημαντικό αυτό που έμαθα;	
Γιατί είναι σημαντικό αυτό που αισθάνθηκα;	
Γιατί είναι σημαντικό αυτό που έκανα;	
Γιατί ήταν σημαντικό που συνεργάστηκα;	
Σε τι δυσκολεύτηκα;	
Πώς τα κατάφερα;	
Τι θα άλλαζα;	
Τι απόφαση πήρα για μένα;	
Από τα έργα μου θα επέλεγα να παρουσιάσω στο σχολείο...	

Φύλλο Αυτοαξιολόγησης 2

Το σχολείο της συμπερίληψης:
η αναπηρία ως αφορμή

Φύλλο αυτό-αξιολόγησης μαθητή/ριας

Πόσο συμφωνώ με τις παρακάτω φράσεις;

	Διαφωνώ	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Συμφωνώ	Συμφωνώ πολύ
Κάθε άτομο είναι ξεχωριστό.				
Όλα τα άτομα έχουν δυνατά και αδύναμα σημεία.				
Όλα τα άτομα είναι διαφορετικά, αλλά ίσα.				
Τα άτομα με αναπηρία έχουν όνειρα και πετυχαίνουν τους στόχους τους.				
Οι μαθητές/ριες με αναπηρία έχουν δικαίωμα στην ισότιμη εκπαίδευση.				
Οι αξίες της συμπερίληψης είναι σημαντικές για τη δημοκρατία και την κοινωνική δικαιοσύνη.				
Το σχολείο μπορεί να γίνει πιο προσβάσιμο για τα άτομα με αναπηρία.				
Κατάλαβα την έννοια της συμπερίληψης				
Κατάλαβα κάποια στερεότυπα που υπάρχουν για τα άτομα με αναπηρία				
Μπορώ να εξηγή σε άλλα άτομα γιατί πρέπει να αποδεχόμαστε τα άτομα με αναπηρία				
Μπορώ να εντοπίσω στο σχολείο στοιχεία που πρέπει να αλλάξουν για να γίνει πιο συμπεριληπτικό				
Συνεργάστηκα με την ομάδα μου.				

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Οι παλάμες των χεριών του με τα χαρακτηριστικά του κάθε παιδιού
 Το Φύλλο εργασίας του 2^{ου} Εργαστηρίου
 Η ζωγραφιά του 3^{ου} Εργαστηρίου
 Η διακήρυξη της συμπεριληπτικής τάξης
 Το Ατομικό Πλάνο Δράσης

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)